

CESTA PLASTU

TRÍDĚNÍM DOSTÁVÁ PLASTOVÝ
ODPAD NOVÝ ŽIVOT

PROČ TRÍDIT PLASTY?

STATISTIKA 1:

18,1 kg plastového odpadu vytrídil průměrně každý obyvatel ČR v roce 2024.¹

STATISTIKA 2:

15,8 mil. tun plastových obalových odpadů bylo vyprodukováno v EU v roce 2022. To je 19 % z celkového množství vyprodukovaných obalových odpadů.²

STATISTIKA 3:

36,1 kg plastového obalového odpadu vyprodukoval v roce 2022 průměrně každý obyvatel EU. V ČR jsme na tom podle statistik podstatně lépe!³

STATISTIKA 4:

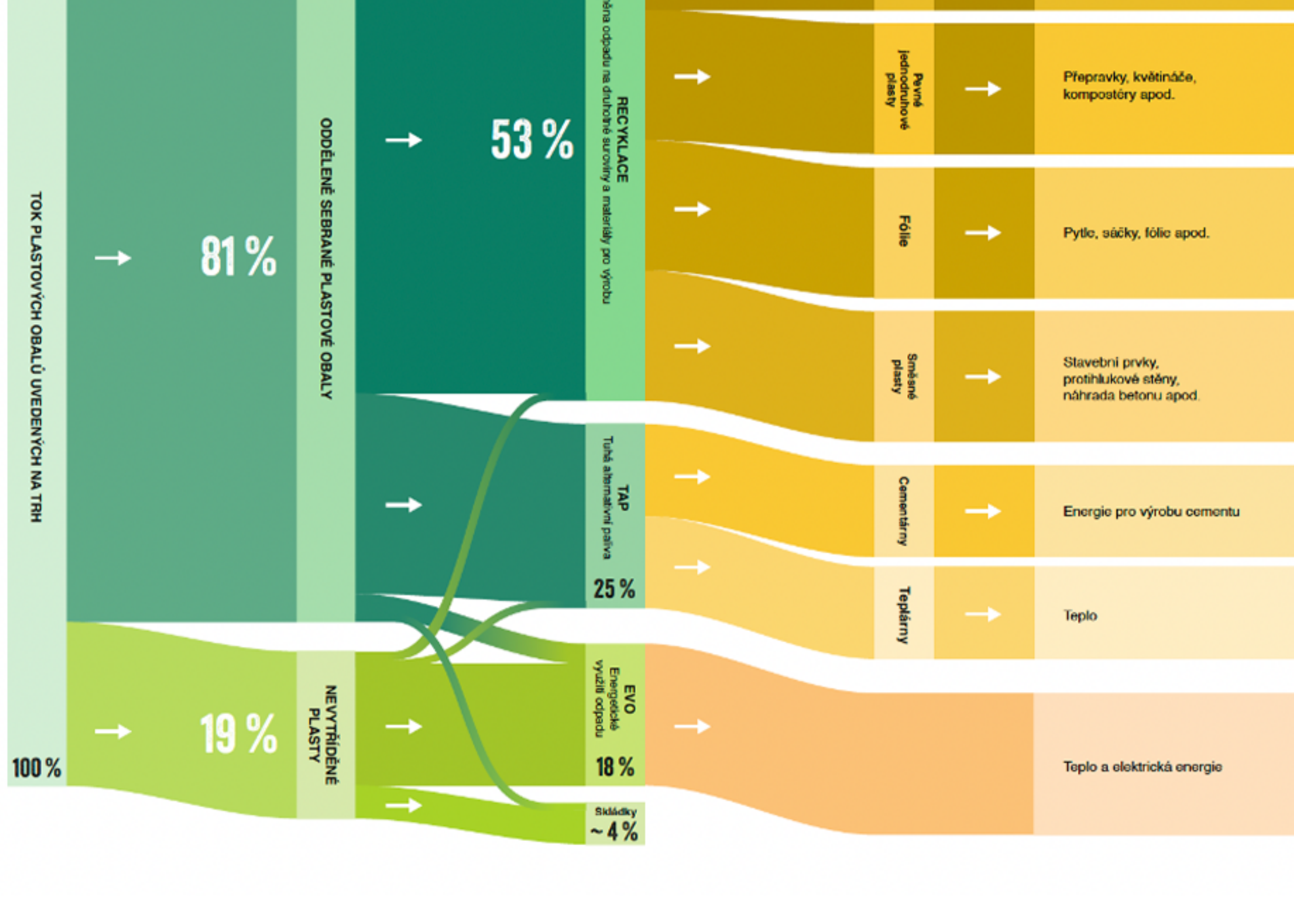
2 600 l ropy ušetříme recyklací 1 tuny PET lahví. To odpovídá objemu cca 16 barelů ropy.⁴

ZDROJE

1. EKO-KOM. Tisková zpráva: Trídění a recyklace odpadů v ČR: Češi do toho zase pořádně šlápli – více odpadu se tak vytrídilo i recyklovalo. Online. Dostupné z: https://www.ekokom.cz/wp-content/uploads/2025/05/TZ_Vysledky_web_2024-1.pdf. [cit. 2025-08-20].
2. 41% of plastic packaging waste recycled in 2022. Online. EUROSTAT. 2024. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20241024-3>. [cit. 2025-08-20].
3. 41% of plastic packaging waste recycled in 2022. Online. EUROSTAT. 2024. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20241024-3>. [cit. 2025-08-20].
4. MARTINEAU, David. How Much Oil Is Saved By Recycling Plastic? Online. FixAnswer. 2024. Dostupné z: <https://fixanswer.com/how-much-oil-is-saved-by-recycling-plastic/>. [cit. 2025-08-20].

JAKÁ JE CESTA OBALOVÝCH ODPADŮ V ČR?

Sankey diagram

POZNÁMKY:

* Zobrazené rozdělení nakládání s plastovými obaly v ČR je bez rozpočítání kompozitních obalů.
** Jedná se pouze o plastové obaly v ČR, které jsou evidované v systému EKO-KOM. Další obaly mohou být odděleně sebrané, ale jejich toky nejsou evidované. Jedná se o všechny typy obalů, tj. nejedná se pouze o prodejní obaly.

CO SE DĚJE S PLASTY PO VYTŘÍDĚNÍ?

DOTŘÍDĚNÍ PLASTŮ

Dotřídovací linky slouží k úpravě svezeneého vytríděného odpadu na tzv. druhotné suroviny. Cílem je zbavit odpady nežádoucích příměsí, které se nesmí dostat do recyklačního procesu, a dotřídít odpady na jednotlivé materiály dle požadavků zpracovatelů. Odpad nevhodný k dalšímu zpracování se označuje jako výmět.¹ Více o dotřídování na jaktridit.cz!

DRUHOTNÁ SUROVINA

Druhotné suroviny jsou materiály získané z vytríděných odpadů úpravou jejich fyzikálních vlastností. Na rozdíl od primárních surovin vznikají lidskou činností, nikoliv přirozenými přírodními procesy.² Ve výrobě mohou nahrazovat primární materiály a díky jejich používání šetříme přírodní zdroje i energie.³ Více informací najdete ve Slovníku Samosebou.cz pod pojmem „druhotná surovina“.

RECYKLACE PLASTŮ

Z druhotných surovin se vyrábí různé druhy vstupních surovin pro další výrobu. Nejběžnějším produktem recyklace plastů je tzv. regranulát (malé pečičky z plastu), z něhož se mohou vyrábět například nové obaly, technická či textilní vlákna, fólie atd.⁴

NOVÉ VÝROBKY Z RECYKLÁTU

Z vytríděných plastů vzniká celá řada nových výrobků – například různé druhy obalových materiálů (láhve, vaničky, blistry, kelímky, ale i kanystry, velkoobjemové nádře) či fólie a pytle, ale také textilní a technická vlákna (stany, koberce, silonová vlákna, lana, síť, potahy a výplně do aut atd.), stavební konstrukce a materiály i obaly pro drogistické zboží, přepravky, boxy a mnoho dalšího.⁵ Více ukáže speciální „Plastografika“.

TEPLÁRNY

Plastový odpad lze po úpravě využít jako součást tzv. tuhých alternativních paliv (TAP), která v teplárnách částečně nahrazují uhlí. Spalují se spolu s biomasou, čímž se snižují emise CO₂ i množství odpadních plastů a pneumatik – jejich využívání je přísně regulováno. Tento přístup šetří fosilní paliva, snižuje emise CO₂ a je cestou, jak bezpečně likvidovat odpad.⁶

CEMENTÁRNY

Při výrobě cementu je potřeba vysoká teplota (cca 1500 °C), proto se využívají paliva s vysokou výhřevností. Kromě uhlí a plynu mají tuto vlastnost také tuhá alternativní paliva, která jsou vyrobená z odpadních plastů a pneumatik – jejich využívání je přísně regulováno. Tento přístup šetří fosilní paliva, snižuje emise CO₂ a je cestou, jak bezpečně likvidovat odpad.⁷

SKLÁDKY ODPAKU

Skládkování je nejstarší metodou odstranění odpadu, při níž se většina potenciálně využitelného materiálu nevyužije, ale uloží se pod zem. I přesto jsou skládky odpadu stále součástí odpadového hospodářství.⁸ Na skládky by měly směřovat pouze odpady, které nelze materiálově nebo energeticky využít. V souvislosti s novou legislativou dochází ke změnám vycházejícím z hierarchie nakládání s odpady.¹⁰

ZDROJE

1. Dotřídování. Online. Jaktridit. 2025. Dostupné z: <https://www.jaktridit.cz/cz/trideni/dotridovani/>. [cit. 2025-08-20].
2. Primární surovina. Online. Samosebou. 2025. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/slovník/primarni-surovina/>. [cit. 2025-08-20].
3. Druhotná surovina. Online. Samosebou. 2025. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/slovník/druhotna-surovina/>. [cit. 2025-08-20].
4. Samosebou. Poznejte unikátní technologii pro komplexní recyklaci plastového odpadu. Online. Samosebou.cz. 2021. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/2021/07/01/poznejte-unikadni-technologie-pro-komplexni-recyklaci-plastoveho-odpadu/>. [cit. 2025-08-20].
5. PET láhev ve všech svých podobách. Online. Samosebou. 2024. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/2017/10/18/pet-lahev-ve-vsech-svych-podobach/>. [cit. 2025-08-20].
6. TRAMBA, David. Čím nahradit uhlí v teplárnách? Nová studie ukazuje na značný potenciál tepelných čerpadel. Online. Ekonomický deník. 2024. Dostupné z: <https://ekonomickydenik.cz/cim-nahradit-uhli-v-teplarnach-nova-studie-ukazuje-na-znacny-poten-cia-tepelnych-čerpadel/>. [cit. 2025-08-20].
7. VLKOVÁ, Jitka. Z odpadu je žádané palivo. Pere se o něj kdekdo, zájem mají i teplárny a elektrárny. Online. Ekoweb. 2023. Dostupné z: <https://www.ekoweb.cz/z-odpadu-je-zadane-palivo-pere-se-o-naj-kdekdo-zajem-maji-i-teplarny-a-elektrarny/>. [cit. 2025-08-20].
8. Cementárny. Online. Jaktridit. 2025. Dostupné z: <https://www.jaktridit.cz/cz/odpady/nakladani-s-odpady/energeticke-vyuziti/cementarny/>. [cit. 2025-08-20].
9. Skládkování. Online. Jaktridit. 2025. Dostupné z: <https://www.jaktridit.cz/cz/odpady/nakladani-s-odpady/skladkovani/>. [cit. 2025-08-21].
10. Jaký je správný přístup k odpadům? Mrkněte na hierarchii. Online. Samosebou. 2025. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/2023/09/29/jaky-je-spravny-pristup-k-odpadum-mrknete-na-hierarchii/>. [cit. 2025-08-21].

ČASTÉ DOTAZY

1. CO SE STANE S PLASTEM PO VYTŘÍDĚNÍ?

Zjednodušeně lze říct, že vytríděný plastový odpad naloží svozové auto a svez ho na třídíčku, kde jej čeká ruční nebo automatické dotřídění. Jednotlivé skupiny plastů jsou slisovány do kostek a čekají na další cestu.¹ V tomto stavu mohou být předány přímo recyklačním nebo dalším úpravcům, kteří z nich dle požadavků zpracovatelů připraví tzv. druhotnou surovinu na výrobu nových produktů. Plasty, které z nějakého důvodu nelze dotřídít či recyklovat, mohou být přeměněny k výrobě tuhých alternativních paliv (TAP) nebo k přeměně na energii (teplo či výroba elektřiny) v zařízeních na energetické využití odpadu (ZEVO).²

2. KOLIK PLASTU SE V ČR SKUTEČNĚ VYTŘÍDÍ A ZNOVU VYUŽÍJE?

Podle nejnovějších údajů (z roku 2024)³ bylo předáno k recyklaci nebo energetickému využití cca 260 000 tun plastového obalového odpadu. Velkou zásluhu na tom mají občané, kteří v průměru vytrídili 18,1 kg na osobu, což je o 1 kg více než za rok 2023.⁴

3. JAKÝ JE ROZDÍL MEZI RECYKLACÍ A ENERGETICKÝM VYUŽITÍM PLASTOVÉHO ODPAKU?

Recyklace plastů umožňuje ze získaných druhotných surovin výrobu nových výrobků.⁵ Energetickým využitím v cementárnách nebo teplárnách rozumíme přeměnu za účelem výroby tepla nebo elektřiny. V případě výroby cementu se navíc slínky získané z popela přimíchávají jako přísada do cementu.⁶

4. CO JE „REGANULÁT“?

Je to tzv. druhotná surovina získaná recyklací vstý jednoho konkrétního druhu plastového odpadu (PP, PET, LDPE, HDPE). Jedná se o malé plastové pečičky, které slouží jako vstupní surovina pro výrobu nových produktů. Vytríděné plasty se k nám tak vrací v nové podobě.⁷

5. JAKÉ VÝROBKY VZNIKAJÍ Z RECYKLOVANÝCH PLASTŮ?

Z recyklovaných plastů se vyrábí celá řada produktů – například nové plastové obaly, technická a umělá vlákna (koberce, potahy do aut, stanů, spacáků, oděvů atd.), nádře, sudy, přepravky. Vyrábí se z nich také fólie a pytle, sáčky či přepravné, kompostéry, popelnice i kontejnery. Vyrábí se z nich také uhlí, pytle, sáčky nebo různé stavební prvky (náhoda betonu, protihlukové stěny, žlaby, ale také trubky apod.) či itinerář pro veřejné prostory. Recyklované plasty se mohou vrátit také jako výplně a výřsky do aut, hračky atd. Plasty mohou být takto využity samostatně, nebo jako kompozitní materiály (např. dřevoplast).⁸

6. CO JE TO TAP?

Jde o označení pro „tuhá alternativní paliva“, která se používají jako náhrada fosilních paliv (zejména hnědého uhlí). Obvykle se TAP vyrábí z plastového výmětu či problematicky zpracovatelných plastů, kompozitních materiálů, textilů nebo pneumatik, a to na základě požadavků odběratele. Jedná se o efektivní využití odpadu, které je navíc přísně regulováno.⁹ Platná legislativa zohledňuje při nakládání s odpady tzv. hierarchii odpadu – nejméně ekologickým způsobem je jeho skládkování.¹⁰

7. CO JE TO ZEVO?

Jde o zkratku označující „energetické využití odpadu“. Probíhá například v zařízeních pro energetické využití odpadu (ZEVO), kde odpad hoří bez podpůrného paliva a vzniklé teplo se dále využívá. ZEVO pomáhá snížit množství odpadu na skládkách a přispívá k efektivnímu nakládání s odpady.¹¹ Více na informací o ZEVO na jaktridit.cz.

8. KOLIK JE V ČR DOTŘÍDOVACÍCH LINEK?

V ČR funguje přibližně 140 dotřídovacích linek. Z toho cca 130 je ručních na papír a plasty a 2 automatizované pouze na plasty. Sklo se dotřídňuje převážně automatizovaně na 6 specializovaných linkách. Kovové zpracovávají ve výkuppách a textil ve specializovaných třídících.¹² Podrobněji o dotřídovacích linkách na jaktridit.cz.

9. CO JE TO VÝMĚT?

Výmět je část odpadu, kterou nelze po dotřídění dále materiálově využít. Nejčastěji jde o drobný odpad z kontejnerů, příměsí a odpadů, pro něž nemá konkrétní dotřídovací linka odbýt. Výmět může najít využití například v zařízeních na energetické využití odpadu (ZEVO) nebo při výrobě tuhých alternativních paliv.¹³

10. JAKÝ JE ROZDÍL MEZI PRIMÁRNÍ A DRUHOTNOU SUROVINOU?

Primární surovina je materiál přírodního původu – například plyn, ropa, cukr, voda atd.).¹⁴ Druhotná surovina vzniká úpravou odpadu lidskou činností a slouží jako náhrada primárních surovin ve výrobě. Využití druhotných surovin má mnoho pozitiv – šetříme primární zdroje, které se jinak musí těžit (ničení přírody, logistická a energetická náročnost, mnoho procesních kroků...), a navíc využít již zpracovaných surovin vede k významným úsporám životní energie.¹⁵ Trídění, recyklace i energetické využití odpadu tak pomáhá šetřit přírodou i životní prostředí.

ZDROJE

1. Infografika o třídění plastového odpadu v ČR – jak jsme na tom? Online. Samosebou. 2024. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/2024/11/22/infografika-o-trideni-plastoveho-odpadu-v-cr-jak-jme-na-tom/>. [cit. 2025-08-20].
2. Recyklace a využití plastů. Online. Jaktridit. 2025. Dostupné z: <https://www.jaktridit.cz/cz/recyklace/jednotlive-materialy/plasty/>. [cit. 2025-08-20].
3. Energetické využití. Online. Jaktridit. 2025. Dostupné z: <https://www.jaktridit.cz/cz/odpady/nakladani-s-odpady/energeticke-vyuziti/>. [cit. 2025-08-20].
4. PET láhev ve všech svých podobách. Online. Samosebou. 2024. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/2017/10/18/pet-lahev-ve-vsech-svych-podobach/>. [cit. 2025-08-20].
5. PET láhev ve všech svých podobách. Online. Samosebou. 2024. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/2017/10/18/pet-lahev-ve-vsech-svych-podobach/>. [cit. 2025-08-20].
6. Co jsou tuhá alternativní paliva? Kde a jak se používají? Online. Samosebou. 2024. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/2024/01/26/co-jsou-tuha-alternativni-paliva-kde-a-jak-se-pouzivaji/>. [cit. 2025-08-20].
7. Jaký je správný přístup k odpadům? Mrkněte na hierarchii. Online. Samosebou. 2025. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/2023/09/29/jaky-je-spravny-pristup-k-odpadum-mrknete-na-hierarchii/>. [cit. 2025-08-20].
8. ZEVO. Online. Jaktridit. 2025. Dostupné z: <https://www.jaktridit.cz/cz/odpady/nakladani-s-odpady/energeticke-vyuziti/zevo/>. [cit. 2025-08-20].
9. Dotřídování. Online. Jaktridit. 2025. Dostupné z: <https://www.jaktridit.cz/cz/trideni/dotridovani/>. [cit. 2025-08-20].
10. Výmět. Online. Samosebou. 2025. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/slovník/vymet/>. [cit. 2025-08-20].
11. Primární surovina. Online. Samosebou. 2025. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/slovník/primarni-surovina/>. [cit. 2025-08-20].
12. Druhotná surovina. Online. Samosebou. 2025. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/slovník/druhotna-surovina/>. [cit. 2025-08-20].
13. Výmět. Online. Samosebou. 2025. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/slovník/vymet/>. [cit. 2025-08-20].
14. Primární surovina. Online. Samosebou. 2025. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/slovník/primarni-surovina/>. [cit. 2025-08-20].
15. Druhotná surovina. Online. Samosebou. 2025. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/slovník/druhotna-surovina/>. [cit. 2025-08-20].